

PRIJEDLOG PLANA I PROGRAMA ZA DODATAK LIKOVNOJ KULTURI U NASTAVI NA BOSANSKOM JEZIKU ZA TREĆI RAZRED GIMNAZIJE DRUŠTVENO-JEZIČKOG SMJERA SA FONDOM OD 6 ČASOVA

(U prijedlogu Plana i programa za dodatak likovnoj kulturi na nastavu na BOSANSKOM JEZIKU dat je važeći plan i program Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja koji se primjenjuje i u nastavi na bosanskom jeziku. Na samom kraju date su nastavne jedinice koje kroz primjere obrađuju kulturu i umjetnost SANDŽAČKIH BOŠNJAKA, i to u procentu od 20%)

III razred gimnazija društveno-jezičkog smjera (1 čas nedeljno, 36 časova godišnje)

SADRŽAJI PROGRAMA:

I CJELINA

1. OPŠTI DIO

Svjetlost i senka u likovnim umjetnostima.

1.2. SAMOSTALNO LIKOVNO IZRAŽAVANJE

Svjetlosni odnosi. Predstavljanje odnosa svjetla i senke na posmatranom motivu linijama – šrafurom, laviranjem. Predstavljanje tonkih odnosa na posmatranom motivu. Predstavljanje odnosa svjetla i senke na posmatranom motivu uprošćavanjem na odnose crno-bijelo, u vidu pripreme za grafiku. Predstavljanje lokalnog tona posmatranih površina. Međusobni utjecaj boja i njihovo vizuelno dejstvo.

1.3. LIKOVNA DJELA I SPOMENICI KULTURE

Opšte odlike barokne umjetnosti. Stilske odlike u arhitekturi, skulpturi i slikarstvu. Središta barokne umjetnosti: Italija, Španija, Holandija, Flandrija, Francuska. Vodeći umjetnici baroka (Bernini, Karavađo, Velaskez, Rubens, Rembrant).

Rokoko. Opšte odlike stila. Vodeći predstavnici slikarstva. Arhitektura.

Barok kod Srba. Stilske odlike u slikarstvu i arhitekturi.

2. Opažanje i predstavljanje

3. Mediji: crtanje, slikanje, vajanje, grafika, prošireni mediji

4. Sredstva: likovno-tehnička i didaktičko-metodička

II CJELINA

1. OPŠTI DIO

Fotografija. Strip, crtani i animirani film, digitalna animacija.

1.2. SAMOSTALNO LIKOVNO IZRAŽAVANJE:

- utvrđivanje osnovnih ideja, fabule, nosilaca radnje i kompozicija putem odgovarajućih crteža; izbor teme;

- izrada, analiza i usavršavanje sinopsisa i scenarija;

- kreiranje i crtanje likova, enterijera, eksterijera i dr. ;

- fotografija kao dokument;

- fotografija kao komunikacija;

- fotografija kao informacija;
- fotografija kao koncept;
- digitalna fotografija;
- fotografisanje i obrada fotografija u računarskom programu.

1.3. LIKOVNA DJELA I SPOMENICI KULTURE

Umjetnost neoklasicizma. Istorijski uslovi nastanka i opšte odlike umjetnosti. Najznačajnija djela slikarstva, arhitekture i skulpture. Vodeći predstavnici.

Neoklasicizam kod Srba. Opšte odlike umjetnosti. Najznačajnija djela slikarstva i arhitekture.

Umjetnost romantizma. Društveni okviri epohe romantizma. Odlike slikarstva, arhitekture i skulpture.

Vodeći umjetnici. Romantizam u Srbiji. Istorijski uslovi nastanka romantizma.

Odlike romantizma u slikarstvu i arhitekturi. Umjetnost realizma – odlike slikarstva i arhitekture.

Najznačajniji umjetnici i njihova djela. Realizam u Srbiji. Istorijski uslovi nastanka romantizma.

Odlike slikarstva, arhitekture i skulpture. Vodeći predstavnici.

.

2. Opažanje i predstavljanje

3. Mediji: crtanje, slikanje, vajanje, prošireni mediji

4. Sredstva: likovno-tehnička i didaktičko-metodička

NAPOMENA: Sadržaji programa za nastavu na bosanskom jeziku u potpunosti prate sadržaje propisane od strane Ministarstva prosvete Republike Srbije (tu spadaju i svi ciljevi i zadaci kao i standardi propisani od strane Ministarstva). Nastavne teme kroz koje bi se ostvarivao zakonski maksimum od 20% nastavnih sadržaja, a odnose se na kulturu i umjetnost Bošnjaka su sljedeći:

PRIJEDLOG PLANA I PROGRAMA ZA DODATAK LIKOVNOJ KULTURI U NASTAVI NA BOSANSKOM JEZIKU ZA ZA TREĆI RAZRED GIMNAZIJE DRUŠTVENO-JEZIČKOG SMJERA SA FONDOM OD 6 ČASOVA

- **SAMOSTALNO LIKOVNO IZRAŽAVANJE**

Svjetlosni odnosi. Predstavljanje odnosa svjetla i senke na posmatranom motivu linijama – šrafurom, laviranjem. Predstavljanje tonkih odnosa na posmatranom motivu. Fotografija.

(Bošnjačko kulturno nasljeđe, arhitektura džamija na prostorima regiona. Stare fotografije Sandžaka, fotografije starih zanatskih, trgovačkih i ugostiteljskih objekata, stare porodične fotografije)

- **LIKOVNA DJELA I SPOMENICI KULTURE SANDŽAČKIH BOŠNJAKA**

Istorijski uslovi nastanka i opšte odlike umjetnosti. Najznačajnija djela slikarstva, arhitekture i skulpture. Vodeći predstavnici (Altun-alem džamija, Sultan Valide džamija u Sjenici, Husein pašina džamija u Pljevljima, Kula Ganića u Rožajama, osnivanje sandžackih gradova, novije kuće u bošnjačkim naseljima)

Izbor tema se odnosi i na izradu budućih udžbenika ili dodataka za nastavu na bosanskom jeziku i obuhvatala bi primjere od kapitalnog značaja za kulturu Bošnjaka, kao i najznačajnije primjere suvremenog bošnjačkog slikarstva.

Cilj i zadaci

Cilj nastave je: razvijanje i unapređivanje stvaralačkog mišljenja i inovativnosti; unapređivanje likovne pismjenosti i osposobljavanje za vizuelnu i verbalnu komunikaciju tradicionalnim i suvremenim medijima; podsticanje na samostalno pronalaženje, sistematizovanje i korišćenje informacija iz različitih izvora; razvijanje i unapređivanje samopouzdanja, emancipacije i socijalizacije ličnosti učenika, empatije, tolerancije, humanih stavova i sposobnosti saradnje; formiranje pozitivnog stava i odgovornog odnosa prema kulturnom i umjetničkom nasljeđu; razvijanje svijesti o povezanosti umjetnosti, prirode i društva, o značaju održivog razvoja i ulozi umjetnosti u očuvanju životne sredine; podsticanje učenika da povezuje i primenjuje stečena znanja i umenja u ostalim nastavnim sadržajima, svakodnevnom životu, daljem školovanju i budućim zanimanjima.

Zadaci nastave likovne kulture su da učenici:

- unaprede znanja o likovnim zakonitostima, procesima, tehnikama, materijalima i priboru;
- razvijaju vizuelno opažanje, stvaralačko mišljenje, radoznalost, maštu i inovativnost kroz raznovrsne likovne, problemske i projektne zadatke;
- budu osposobljeni da vizuelno predstavljaju svijet oko sebe, sopstvene ideje, stavove i emocije tradicionalnim i suvremenim medijima, da obrazlažu svoje stavove i prezentuju svoje radove;
- budu osposobljeni za samostalni i timski rad;
- upoznaju nacionalno i svjetsko kulturno i umjetničko nasljeđe, njegove osnovne odlike, reprezentativne primere, najznačajnije umjetnike, pravce i stilove i razviju odgovoran odnos prema očuvanju kulturne i umjetničke baštine;
- formiraju kritički odnos prema umjetničkim djelima i budu motivisani da procenjuju umjetnička djela, svoje i tuđe likovne radove;
- efikasno koriste informacije iz različitih izvora;
- budu motivisani da prate kulturne i umjetničke manifestacije putem različitih medija, da posjećuju izložbe, muzeje, legate, lokalitete...i motivisani za različite vidove učešća u kulturnim i umjetničkim aktivnostima;
- steknu uvid u značaj povezanosti likovnog stvaralaštva sa ostalim umjetnostima, naukama i procesima rada;
- primene stečena znanja i umenja u uređenju, unapređenju i očuvanju životne i radne sredine;
- budu osposobljeni da stečena znanja i umenja primenjuju u nastavi drugih predmeta, svakodnevnom životu, daljem školovanju i budućem zanimanju.